

[Undervisningsministeren.]
 hold. Kender vi dem ikke, saa ønsker vi i alt Fald højligt at komme til at kende dem. Der er jo ingen Gruppe af næringsdrivende, som vi er saa ivrige efter at lære at kende i alle deres særlige Forhold, ogsaa de økonomiske, som Digterne. Og det paavirkes vi af ogsaa ved denne Tagen Stilling til Tildelingen af Understøttelser til dem. Vi følger med i alt, hvad der meddeles os dér, og Aviserne holder os jo godt underrettede. Vi læser med Interesse om en Digter, der navnlig bliver inspireret af det udmærkede kolde Bord paa „Hotel Frederiksværk“; og det gør Indtryk paa os; vi kommer ham lidt nærmere derved. Og nogle af os kan synes, at det er godt, at han ogsaa kan faa et lille Beløb, saa han kan komme derop og blive inspireret og udarbejde sin Bog. Om en anden hørte vi, at han maa tilbringe Tiden paa et Tagkammer i Hundested. Ogsaa det gør Indtryk paa os og gør, at vi af den Grund gerne giver ogsaa ham et lille Beløb. Alt dette fører jo saa naturligt til, at vi faar disse mange og smaa Understøttelsesbeløb. Man kunde nok sige — og det med nogen Grund —: Der er mange Forfattere, som man ikke rigtig forstaar skal være statsunderstøttede; lad os hellere give nogle faa og større Beløb til de virkelig betydende Kulturfrembringere her i Landet, til de Forfattere, hvis Bøger har virkelig kunstnerisk Værdi; det kunde man nok sige, og der er jo meget rigtigt deri. Jeg maa dog sige, at jeg har mine Betæneligheder derved. Hvis der overhovedet skal gives nogen Opmuntring gennem de Beløb, der deles ud her, vilde jeg tro, at det, at man indskrænker Understøttelserne til disse faa, fremragende, kunstnerisk set betydende Forfattere, kunde faa den Følge, at man i nogen Grad slog Haanden af anden Rangs Forfattere, til hvilke sikkert hører mange af dem, vi kalder jævne folkelige Forfattere; og disse Forfattere har efter min Mening ogsaa deres store Opgave i vort Folk. Det er godt, vi har dem, der staar helt oppe paa Kunstens Højde, og de fortjener ogsaa Anerkendelse; men de andre har ogsaa deres Betydning og maaske en lige saa stor Betydning; det er ikke godt at vide. Vi er i det hele taget her i Landet paa det Omraade som Folk af een Familie; vi kender alle Børnene, og vil gerne give dem en Opmuntring hver især, maaske endda ogsaa til de uartige Børn en Gang imellem, skønt jeg nu ikke mener, at saa grumme mange af disse er blevet anbragt paa Finansloven.

Jeg vil altsaa sige herom, at jeg kan

godt se, at der er væsentlige Indvendinger at gøre imod hele dette Princip eller Mangel paa Princip for Tildeling af disse Understøttelser; men jeg har ikke saa stor Tro til, at vi kommer bort fra det. Vi kan maaske komme ind paa at indskrænke disse Understøttelser noget; og Bestræbelser i den Retning kan jeg ogsaa godt gaa med til; selv om det ganske vist ofte vil være med blødende Hjerte, jeg gaar med til det, fordi der er Tale om et Menneske, som kunde trænge til at faa denne lille Hjælp eller denne lille Opmuntring. Jeg kan altsaa ikke tjene det ærede Medlem Hr. Bindslev i at fremsætte nye Synspunkter for denne Fordeling, som jeg kunde fremsætte som mine Synspunkter eller som Ministeriets Synspunkter, og som jeg agter fremtidig at følge. Men jeg kan sige, at det Samraad, vi har optaget i Finansudvalget, er ikke sluttet; der vil blive forhandlet om den Sag igen; og saa er det muligt, at det kan føre til helt andre Principper. Men jeg venter snarest, at det i Hovedsagen vil blive Principper, der har megen Lighed med, hvad vi har nu for Tiden.

Andreasen: Den højtærede Undervisningsminister forsvarede Bestillingstillægene til Rektorerne ved Statsskolerne med Henvisning til, at der var paa Forhaand skabt Forventninger hos disse Folk; og det gjaldt navnlig de to af Staten erhvervede Privatskoler i Birkerød og Rungsted. Jeg maa sige, at der er vist overordentlig mange Mennesker, hos hvem Rigsdagen ved Lovgivning har skabt Forventninger, som den senere har skuffet. Jeg kunde nævne Invaliderne. Jeg skal ikke opriske, hvad det ærede Medlem Hr. Axel Møller sagde her fra denne Talerstol i sin Tid om, hvor sikre disse Mennesker kunde være paa at faa deres 800 Kr. om Aaret, saa længe de levede. Jeg mener derfor, det er fuldt berettiget at sætte ind her, hvor det drejer sig om Folk, der har ti—tyve Gange saa meget at leve af som disse stakkels Mennesker, der ved Invalideloven blev nedskaaet. Der maa være skabt nogle ejendommelige Forventninger ude i Rungsted. Den Skolemand, der solgte sin Skole til Staten den Gang, foranledigede opført paa den af Staten hos ham købte Grund en personlig Bolig, en Villa, som, hvis ikke Finansudvalget var skredet ind, vilde være kommet til at koste op mod 130 000 Kr., en Bolig til ham og hans Kone alene. Men da det ærede Medlem Hr. Pitzner, daværende Medlem af dette Ting Hr. H. C. Hansen, den nuværende Minister Brorsen og jeg kom ud og saa paa Forhol-